

Tallinna Tondi Põhikool

Janar Mirma

Merekotkas

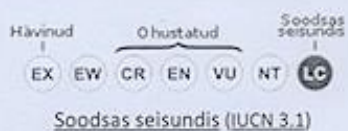
Tallinn 2012

Merikotkas

Merikotkas

Kaitsestaatus

Taksonoomia

- Riik: Loomad *Animalia*
- Hõimkond: Keelikloomad *Chordata*
- Klass: Linnud *Aves*
- Selts: Kullilised *Falconiformes*
- Sugukond: Haugaslased *Accipitridae*
- Perekond: Merikotkas *Haliaeetus*
- Liik: Merikotkas

Ladinakeelne nimetus

Merikotkas
albicilla) on
sugukonda
perekonda kuuluv

Sisukord

- 1 Levik
- 2 Välimus
- 3 Elupaigad ja pesitsemie
- 4 Toitumine
- 5 Kaitse
- 6 Kirjandus
- 7 Viited
- 8 Välislingid

Haliaeetus albicilla
(Linné, 1758)

(*Haliaeetus*
haugaslaste
merikotka
röövlind.

Merikotka levikukaart:
Heleroheline: Pesitsusalad
Sinine: Talvitusaalad
Tumeroheline: Aastaringne kohalolek

Levik

Merikotkas elab Euraasias, põhja poole kuni tundrani, lõuna poole Jaapani, Hiina, Põhja-Iraani, Türgi, Balkani ja Hispaania. Ta elab ka Korsikal, Sardiinial, Hebriididel, Shetlandil, Islandil ja Gröönimaal. Talvel on osa isendeid, eriti noored, hulgulinud ning on jõudnud Pakistani ja Põhja-Aafrikasse.

Eestis elab ta peamiselt Saare- ja Hiiumaal ning Lääne-Eesti rannikul, kuid ka Peipsi rannikul. Eestis pesitseb ligi 200 paari merikotkaid. Merikotka talvist arvukust hinnatakse 600–900 isendile. Merikotka arvukus Eestis kasvab.

Välimus

Merikotkas on suur lind, Eesti suurim röövlind. Tema üldpikkus on 77–100 cm, tiiva pikkus 57–69 cm ja mass 3–6,5 kg. Emaslind on isasest tunduvalt suurem.

Täiskasvanud isendite sulestik on mitut värvi pruun, pea võib olla ookerjas või valkjas. Hoosuled on tumepruunid, saba koosneb 12 tüürsulest ja on valge. Noorlind, see tähendab alla 4 aasta vanune lind on pruun mustja peaga, sulgede tüvikuosa on valkjas ja alapool valkjas pruunide tähnidega. Merikotka tiivad on pikad ja laiad, aga saba lühike ja kiiljas. Kukla- ja kaela suled on pikenenud ja terava tipuga. Noorlinnu sulestik läheb vanalinnu sulestikuks üle järk-järgult.

Vikerkest on vanalinnul kahvatukollane, noorlinnul pruun. Nokk on vanalinnul kollakas, noorlinnul must. Vahanahk ja jalad on kollased ning küünised mustad. Jookse on sulistumata ja selle poolest eristuvad merikotkad teistest kotkastest.

Noorlinde on lihtne segi ajada konnakotkastega, aga merikotkad lendavad rohmakamalt ja aeglasemate tiivalöökidega, meenutades lendavat vaipa.

Elupaigad ja pesitsemine

Ta elutseb veekogude lähedal nii merede kui ka järvede ja jõgede ääres.

Pesa teeb ta ranniku- ja rabametsadesse, harilikult männi otsa, harvem kaljudele. Pesa on jämedatest okstest koosnev hiigelkuhil, mida kasutatakse mitu aastat järjest. Aastakümneid kasutusel olnud pesakuhil võib olla isegi tonniraskune.

Kurn on varajane. Levila lõunaosas munetakse juba veebruari lõpul või märtsi algul, Eestis märtsi teisel poolel, aga tundras alles aprilli lõpul. Kurnas on tavaliselt 2 muna, aga võib olla ka vähem või rohkem. Pole ime, kui sigimine ebaõnnestub ja mune ei tulegi. Munad on valged, mõnikord ookerjate laikudega. Hauvad mõlemad vanemad, aga peamiselt emaslind. Haudumine kestab nii suure linnu kohta vähe: 35–40 päeva. Pojad lennuvõimestuvad umbes 70 päeva vanuselt.

Toitumine

Merikotkas saaki püüdmas

Merikotkas ei ole toidu suhtes valiv. Palju sööb ta kalu. Ta laskub jalgupidi vette ja tõstab kala veest välja. Lisaks toitub ta veelindudest: ta heidutab linnu sukelduma ja napsab ta kinni, kui lind uuesti veepinnale ilmub. Ta sööb ka imetajaid, näiteks jäneselisi, ümisejaid ja suslikuid. Ta ei põlga ka väikest saaki ja püüab levila põhjaosas lemmikuid. Merikotkas sööb ka raibet, eriti talvel.

Saagi varitsemiseks kasutab merikotkas kindlaid istekohti, näiteks suuri kive ja vanu puid.

Kaitse

Merikotkas kuulub looduskaitse alla ja on Eesti Punases Raamatus.

Merikotkal ei ole looduslikke vaenlasi (peale inimese). Teda ähvardab elukeskkonna kadumine. Kuna merikotkas on toitumispüramiidi tipus, ähvardavad teda teistest liikidest rohkem inimtegevuse tulemusel keskkonda sattuvad mürgid, mille suhtes merikotkas on suhteliselt tundlik.

Kirjandus

- Tiit Randla. "Eesti röövlinnud. Kullilised ja kakulised". Tallinn 1976.

Viited

1. ↑ Kaitse alla võeti 30 merikotka pesapaika, 3. august 2010
2. ↑ Eesti Ornitoloogiaühing. Eesti lindude staatus, pesitsusaegne ja talvine arvukus 2003–2008 Hirundo 1/2009

Välislingid

Pildid, videod ja helifailid *Commonsis*: **Haliaeetus albicilla**

- Fotod
- Pilt
- Ulvar Käärt. Tundmatu mürk on võtnud elu juba neljalt merikotkalt EPL, 12. jaanuar 2009

- Ulvar Käärt. Kotkakaamera ees staaritsevad Soomest tulnud merikotkad EPL, 23. jaanuar 2009
- Evely Aavik. Saaremaa taeva all lendab järjest enam merikotkaid Oma Saar, 27. august 2009